
Petit Dru - Directe Américaine

Geschreven door Geert Dijkhuis

maandag 5 augustus 1974

Omstreeks acht uur 's morgens neem ik afscheid van mijn tochtgenoten uit Genève en start ik de afdaling van de Couvercle-hut naar Chamonix om Han Timmers te treffen in Le National. Volgens de telefonische afspraak van de vorige dag zou ik gisteravond daar al zijn, om vandaag te beginnen aan de beklimming van de Dru-westwand via de Hemming- Robbins directissima, woorden die voor mij stuk voor stuk een magische klank hebben.

De gezelligheid in de Couvercle-hut na de geslaagde beklimming van de Aiguille Verte via het Whymper-couloir heeft mij echter tot de morgen vastgehouden. Gelukkig blijkt Han's humeur hier niet onder geleden te hebben, wellicht dankzij de vele bekenden die hij de vorige avond bij "...good old" Maurice tegen het lijf liep. Ik zit nog niet goed en wel achter de café au lait wanneer Siep Stuurman komt binnenvallen, die al van onze plannen op de hoogte blijkt en mij verder op de hem eigen, smakelijke wijze op zijn eigen recente alpiene wederwaardigheden vergast.

Even later is Han ook van de partij en kan het serieuze plannen maken beginnen. We zullen laat in de middag instijgen, bivakkeren op het Rognon aan de voet van de wand, in de eerste dag bij het bloc coince, waar de Amerikaanse route overgaat in de klassieke westwandroute, proberen te komen, en op de tweede dag route + afdaling proberen te maken. Ons eten zal bestaan uit brood, kaas, salami en honing, we nemen geen branders mee maar 'n klein meta-stelletje. De materiaalanschaf voor deze route kan beperkt blijven tot een 3-inch bong- bong en 5 meter rappel-schlinge.

Omstreeks 4 uur 's middags gaan we met stralend weer omhoog naar Montenvers, vanwaar volgens het gidsje Rognon in 3,5 uur bereikt kan worden. We volgen de instructies van de Guide Vallot stipt op en steken de Mer de Glâce zoveel mogelijk loodrecht over om dan bij de eerste beek links de morenen proberen op te komen. We vinden een spoor door de begroeiing en kunnen ons dan verder verlustigen aan de aanblik van het dubbele rood van Dru-gesteente dat zich koestert in de laatste zonnestralen. Een geschikte bivakplaats is gauw gevonden, maar het zoeken levert toch nog een verrassing op: we horen dat er nog twaalf andere cordées aanwezig zijn die zich morgen over de noordwandroute, de Directe Américaine en de klassieke westwand- route zullen verspreiden. Eén van de cordées blijkt zojuist te zijn afgezet door de helikopter die we tijdens de Anstieg hadden horen overkomen.

Als we goed en wel in ons bivak geïnstalleerd zijn en ons avondmaal verorberen snijdt Han zich met zijn gloednieuwe zakmes zo diep in de rechterduim dat het slagaderlijk bloed op mijn hemelsblauwe duvet spat en minutenlang niet te stelpen is. Nadat deze wond min of meer onder controle gebracht is, bezien we onze situatie vanuit deze nieuwe omstandigheden. Een gapende wond aan de rechterduim zal natuurlijk de verschillende zesde- graads passages die deze route biedt er niet gemakkelijker op maken. We besluiten de volgende dag om 12 uur 's middags in te stijgen, waarmee we wel een halve dag verliezen maar daartegenover hopelijk

geen hinder zullen hebben van de cordées voor ons en tevens Han's duim optimaal kunnen verbinden.

Dinsdag 6 augustus

Als de zon reeds het landschap overstraalt komen we in beweging en verwonderen we ons over de vorderingen van de cordées die kennelijk met het eerste licht op weg zijn gegaan. We tellen zes cordées in onze voorgenomen route; het op één na hoogste schijnt aan het rappelleren te zijn. Verder zijn op het sneeuwveldje vóór de wand nog twee cordées bezig naar de Einstieg toe te klimmen, waarbij wij het niet kunnen nalaten ons te vermaken over de onhandige indruk die deze hier bij maken.

Zelf gaan we dan even voor twaalf op weg om precies op het voorgenomen tijdstip aan te binden (voor het eerst weer sinds verleden zomer in de Dolomieten). De eerste touwlengten gaan schuin rechts omhoog over de zg. sokkel, waarin enige passages door omlaag- stromend smeltwater niet worden vereenvoudigd. In de derde touwlengte stuiten we op een omlaag klimmend cordée dat er ter plaatse al genoeg van had gekregen.

Even verderop komen we het cordée tegen dat we vanuit ons bivak al hadden zien rappelleren; al tamelijk snel staan we op het sneeuwveldje dat het begin van de eigenlijke wand markeert. Van hieruit doet de route zijn naam directissima eer aan: vijf à zes touwlengtes strekken zich recht boven ons hoofd uit, hier en daar gevuld met omzichtig bewegende alpinisten onder de welbekende geluiden van klapperende hamers en uitroepen als: relais!, départ!, mou!, avalez!, en dergelijke.

Direct boven ons zit nu een Zwitsers cordée, waarvan de voorklimmer een ENSA-kameraad van Han blijkt te zijn. Tijdens onze lunch op de sokkel arriveren nog twee Marseillanen, van wie één op hetzelfde instituut blijkt te werken als Chris Korthals Altes.

Niet zonder huivering komt het noodlottige ongeval in mijn gedachten dat in dezelfde wand één van Nederlands meest prominente alpinisten overkwam, maar tijd om hierbij langer stil te staan is er niet want onze overburen zijn nu zover gevorderd dat wijzelf aan de volgende touwlengte kunnen beginnen. Een tijd lang klimmen we gelijk op met de cordées onder ons en boven ons, om dan aan te komen bij de gevreesde 12-meter dièdre die volgens het gidsje gedülfderd moet worden. We hadden van te voren afgesproken dat Han deze zou voorklimmen, maar de dièdre blijkt zo volgetimmerd te zijn dat hij aan mij toevertrouwd kan worden, daar het net mijn beurt is.

Met behulp van een mengsel van aid-slings, jamming-technieken en een enkel dülfder-stapje lukt het inderdaad, na plaatsing van onze allergrootste bong-bong. Het is inmiddels laat in de dag geworden en gezien het aantal gegadigden beginnen we ons zorgen te maken over een geschikt bivak. Juist als het te donker wordt om verder te klimmen, wenkt Han om eens even links om de hoek te gaan kijken, waar ik inderdaad een riante richel aantref met sporen van vroeger gebruik.

Het Zwitserse cordée boven ons weet te melden dat dit de eerste bivakplaats is geweest van eerste beklimmers Hemming en Robbins. Het verband om Han's duim heeft het gedeeltelijk uitgehouden, en omzichtig brood en worst snijdend met het gewraakte mes installeren we ons tweede bivak onder het gemengde genot van een kopje thee- bouillon.

Woensdag 7 augustus

We treffen het dat het ondanks de heldere, maanverlichte nacht niet koud is en er weinig of geen wind staat. Goed uitgerust kunnen we dan ook bij het eerste licht weer verder gaan, waarbij we ons ontbijt overslaan om toch maar vooral niet achter onze benedenburen te geraken. Wij bereiken een gave bong plus musqueton die door onze voorgangers is opgegeven in een niet al te diepe spleet. Met ware hartstocht werp ik mij op het probleem om beide te recupereren en inderdaad lukt het na plus minus 15 minuten om beide ongeschonden uit de spleet te wrikken. Ondertussen zijn onze benedenburen echter ongeduldig geworden en probeert hun voorklimmer mij te passeren, zich daarbij zekerend aan de nut die mijn wrikwerk ondersteunt. Ik zie mijzelf al wachten in mijn slings totdat beide klimmers voorbij zijn en teken dus hiertegen op hoge toon in laag-Frans protest aan, daarmee onze rangorde in de route voor het moment veiligstellend.

Hoewel we gisteren ongeveer twee uur op het cordée boven ons zijn ingelopen kunnen we ze op dit moment toch niet passeren, want zij blijken gisteravond nog een vast touw in de voorliggende touwlengte te hebben aangebracht. We blijven hen een viertal mooie, recht omhooggaande touwlengten volgen totdat we met hen en nog twee andere cordées belanden op het bloc coince, waar de directe route overgaat in een stuk klassieke westwand-route, te beginnen met het vervaarlijke, 90 meter lange "open boek". Hierin bevindt zich juist een flegmatiek Engels cordée dat de enige plaats voor het noodzakelijke relais-sur-étriers in beslag neemt, en met geleidelijk luider wordende kreten vanaf het bloc wordt aangemoedigd om nu toch maar eens wat op te schieten.

We besteden de wachttijd aan ons achterstallige ontbijt en gesterkt door enige slokken gloeiend hete thee van de Zwitsers mogen we dan eindelijk na 2,5 uur wachten ons geluk beproeven in deze bottleneck. Ondanks de overvloed van haken blijken deze touwlengten inderdaad de meest inspannende van de route: we werken met één aid-sling de man en moeten de rest improviseren met schlinges. De volgende lengtes zijn zodanig dat de cordées boven ons tijdelijk uit het gezicht en uit het gehoor verdwijnen; voor de eerste en enige maal kunnen we ons alleen wanen in deze wand.

We zitten nu volop in de zon en dicht bij de route op de Bonatti-pijler, waar kennelijk dezelfde toestanden heersen als bij ons: schuin beneden zien we daar vijf of zes man op hun beurt zitten wachten. Nog mooier wordt het even hogerop, waar de noord- en westwand-routes samenkomen: hier treffen we zo'n 25 man aan die in minstens vijf verschillende talen, variërend van Frans tot Baskisch proberen nog voor het donker op de goede bivaks aan gene zijde van de top te komen. Deze kakofonie van klanken doet mij denken aan de toren van Babel, met dien verstande dat de heersende spraakverwarring hier de goede voortgang bespoedigt: om verwarring met andere cordées te voorkomen gaan we over op geschikte Nederlandse equivalenten van de geijkte klimtermen.

Met een grote boog omgaan we de massa door nu grotendeels vierdegraads terrein van de noordwand en al gauw vindt Han een traverse naar de schouder van zijn Bonatti-peiler, vanwaar in de normaalweg gerappelleerd kan worden. Zo staan we dan even later "op het mooiste bivak van de Alpen". Als sombere voorhistorische monsters rijzen het Jorasses-mas-

sief en de Mont Blanc met de integrale Peuterey-graat voor ons op. We eten snel wat brood met honing en beginnen dan aan de serie rappels die ons naar de goede bivakplaatsen moeten brengen, met extra haast omdat het beginnende wolkendek om Mont Blanc een weersomslag aankondigt. Na verschillende goede plaatsen bezet gevonden te hebben schikken we ons in het laatst van het daglicht in een redelijk oncomfortabele schouder enkele touwlengten boven de Flammes de Pierres. Met enige zorg slaan we het dichter wordende wolkendek gade.

donderdag 8 augustus

Om 2 uur 's morgens is het zover: het zicht is gereduceerd tot een halve touwlengte en een gestage regen daalt op ons neer. We kruipen met al onze spullen onder Han's overjarige bivakzak, hopend daarmee in redelijk droge toestand het daglicht te mogen verwelkomen. Boven ons horen we af en toe het Zwitserse cordée praten; we vragen ons af wanneer deze omlaag zullen komen zodat we kunnen voorstellen gezamenlijk te rappelleren. Omstreeks 5 uur staan ze op ons plateau en installeren we ons rappel naar een lager gelegen sneeuwveldje, gevolgd door de Zwitsers en even later ook een Frans cordée.

Beurtelings rappels installierend, doorweekt touw inhalend en uitwerpend dalen we met z'n zessen verder af totdat we in gemakkelijker terrein vlak boven de Charpoua- gletsjer aankomen. De regen is nu opgehouden, het is niet koud en daarmee is de afdaling erg meegevallen. We steken nu met vier aan een touw de grillige séracs over en belanden spoedig bij de Charpoua-hut, waar de touwen definitief opgerold kunnen worden en het laatste deel van de tocht per gebaande weg aanvangt. Nu nog de Mer de Glâce oversteken en we worden bij Montenvers verwelkomd door Herman van het Zwitserse cordée met hete koffie uit zijn zeer ingenieuze meta-stelletje; een ervaring die spoedig zal resulteren in de aanschaf van net zo'n apparaat voor mijn verdere alpiene ondernemingen.

We voelen ons fit genoeg om naar beneden te lopen, temeer omdat de Zwitsers onze rugzakken met het baantje mee omlaag zullen nemen. We vinden ze drie kwartier later terug in de Salle d'Attente in Chamonix, daarmee een tocht beëindigd die door zijn voorspoedige verloop niet heeft nagelaten ons alpiene zelfvertrouwen te sterken.